

viure 20 pirineus

ANYS ALS

www.viurealspirineus.cat

Temes del mes

Ofèlia Drags:

"L'escena drag catalana està molt centralitzada, i a mi em fa molt contenta poder portar els espectacles més enllà de Barcelona"

Josep Cases 'Terrisses':

"Molta gent puja a Tor pel morbo, a fer-se fotos i mirar-nos com si fóssim salvatges"

Abril Obiols

"El padri sempre ha tingut històries per explicar, m'ha transmès la curiositat per les coses"

Ja hem obert a la Seu d'Urgell

 C. Alt Pirineu, 12.
(Nacional 260, davant del parc de bombers)

T'hi esperem!

Descobreix les noves seccions i serveis:

Tauler de carnisseria
Carn madurada
Tauler de peixateria
Form de cocció de peix i marisc
Tauler de fleca
Pizzes
Pollastres rostits
Tauler de xarcuteria i formatgeria
Espai mascotes

Consulta tot
el que t'oferim!

 BonpreuEsclat
SUPERMERCAT-ONLINE

**També podràs fer la
teva compra online**
i recollir-la en el punt de recollida.

bonpreuesclat.com

5€ de descompte
introduint el codi
PRE697URG

Promoció vàlida en compres online entregades fins al 31 d'agost de 2024 per una compra superior a 35€*
Descompte vàlid un cop per client.

*cost de servei no inclòs. No acumulable amb altres valors descompte.

NOVETAT!

La gira pallaresa de l'escriptor Colm Tóibín

Aquest agost, Colm Tóibín, un dels escriptors més destacats de la literatura anglosaxona, publica la novel·la *Una casa al Pallars* que presentarà a la llibreria La Trencà d'Andorra la Vella el dia 7 d'agost, a La Singratalla de Tremp el dia 8, a la sala de plens de l'Ajuntament Sort el dia 9 i, per acabar, al Centre d'Art i Natura de Farrera el dia 13 d'agost.

MAPISA

mapisa@mapisa.cat · www.mapisa.cat

MAGATZEM: ZONA CIAL, RIBERA D'URGELLET C-14 PK. 176 · 25796 EL PLA DE SANT TIRS · TEL. 973 350 027

fustes del país i d'importació | materials de construcció | taller de fusteria | ceràmica | sanitaris | ferreteria | portes | cuines | electrodomèstics | pèl·lets

DIVENDRES 6 DE SETEMBRE

20:30 h Presentació del disc "Tretze vares", de **Cati Plana i Pau Puig***. Sant Vicenç d'Estamariu

DISSABTE 7 DE SETEMBRE

9:30 h Trobada dels vetlladors del projecte *Camina Pirineus* a l'Hotelet d'Estamariu
(<https://www.caminapirineus.com/ca/vetlladors/1a-trobada-vetlladors>)

11 h Taller de percussió corporal. **David Surià**.
Espai Joan Planes

11:30 h Visita guiada a Sant Vicenç d'Estamariu.
Albert Villaró

12:30 h Concert folk a la plaça. **Baridà Sons Fers**.
Plaça de l'Ajuntament

16:30 h Taller de serigrafia al carrer. **Taller Tartera**.
Cal David

17 h Taller-concert de txalaparta. **José Ignacio López de Robles 'Txopo'**. Plaça de l'Ajuntament

19 h Taller de danses. **Ivan Caro**. Plaça de la Font Vella

21 h Presentació del disc "Un delta fràgil",
de **Lia Sampai***. Sant Vicenç d'Estamariu

DIUMENGE 8 DE SETEMBRE

10 h Bany de bosc*, guiat per **Teresa Ruiz**

11 h Tastet d'estiu. **Curtmetratge** sobre el Casal d'estiu d'Estamariu. Cal David

11:30 h Literatura arrelada. **Albert Villaró, Roser Vernet, Anna Punsoda i Joan Safont**. Santa Cecília

12 h *El conillet que volia pà de pessic*. **Cacauet teatre**.
Adaptació de poemes de Ramon Besora. Espai Joan Planes

12:30 h Camins que parlen. **La Fanga escènica**. Portalàs

13 h Tast de **Formatges Artesans del Pirineu***.
Hotelet d'Estamariu

17:30 h Concert de **Sorguen***. Sant Vicenç d'Estamariu

19 h Concert "Muntanyes de vida", **Pep Lizandra i Elies Porter**. Plaça de la Font Vella

DURANT TOT EL CAP DE SETMANA

Exposició col·lectiva **Pirineus**. Espai Joan Planes

Instal·lació de forques pels carrers del poble

Jocs tradicionals de la Tribu Juganera la pl. de l'Ajuntament

Mostra d'**artesanía** a la plaça Santa Cecília

Mostra **gastronòmica** a la plaça de l'Ajuntament

"**viscAestamariu**" **trencadís fotogràfic**, a la plaça de la Font Vella. Autora: **Gemma Pla**

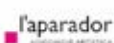
* **Activitat de pagament. Reserva d'entrades a:** www.codetickets.com

ORGANITZA

FUNDACIÓ
PLANES
CORTS

COL·LABORA

He vist un mamut

ENRIC QUÍLEZ • President del Grup de Recerca de Cerdanya

Un equip internacional de 50 científics, entre els quals hi ha investigadors espanyols, ha trobat les restes d'un mamut al permafrost siberià, completament glaçat, cosa que ha permès recuperar el seu genoma al complet.

Fa un segle ja hi va haver un cas similar, només que en aquella ocasió la genètica estava a les beceroles i els descobridors el van descongelar, el van cuinar i se'l van menjar. En aquesta ocasió, les restes del mamut llanut ha tingut millor destinació.

Fa dècades que diversos equips de científics estan mirant de recuperar l'espècie extingida dels mamuts a partir de restes de mamuts congelats en la tundra. Però fins ara no s'havien trobat unes restes tan ben conservades i que continguessin el genoma complet de l'espècie.

La cosa no és tan senzilla, evidentment, però és un pas de gegant per poder veure a la superfície de la Terra, un altre cop, uns animals que es varen extingir fa mil·lennis.

La idea és desenvolupar un embrió viable a partir del material genètic recuperat i implantar-lo a l'úter d'una femella d'una espècie pròxima a la dels mamuts, com per exemple, un elefant. No se sap si la cosa serà possible, però la tecnologia ha avançat moltíssim els darrers anys i podria ser que aviat tinguéssim notícies favorables.

L'increïble estat de bona conservació de les restes ha sorprès els mateixos científics i obre la porta a la cerca d'altres espècies que podrien estar també congelades a la tundra siberiana.

Reviure un animal de fa 52.000 anys no és una tasca senzilla, però tampoc sembla impossible avui dia.

S'ha pogut determinar que el mamut llanut té 28 parells de cromosomes, igual que els elefants moderns, els seus parents evolutius vius més propers. També s'està estudiant el seu genoma, concretament, el relacionat amb el seu sistema immunitari, per si és possible descobrir perquè aquests animals gegants es van extingir.

El poeta traginer

TITUS LLANGORT • Guionista

"En una altra vida"

El Mateu va ser traginer per casualitat. Un dia, quan encara era molt jovenet i vagava curiós per la muntanya, es va trobar un matxo amagat entre bardisses, a la vora del torrent. L'endemà, i al cap de dos dies, el va tornar a trobar al mateix lloc i va deduir que l'animal anava sol pel món: perdut o fugit. Van agafar-se confiança mútua i pot dir-se que es van fer amics. Va exhibir el seu soci camàlic pels carrers costeruts del poble i al cap d'una setmana van fer el primer treball plegats: calia portar una bona picossada del pou de gel al poble de l'altre costat de la vall per curar el que semblava una meningitis. Va ser una primera missió gratuïta, però molt vistosa i exitosa. Els dos socis eren tan talentosos en les seves atribucions que el que havia començat com un entreteniment, va acabar com una empresa realment lucrativa. El matxo carregava de valent i el Mateu tractava tothom amb molta mà esquerra. No descuidava el negoci, però sabia quan havia de fer favors. La seva línia principal d'acció era el transport entre les dues façanes de la vall, connectar els pobles a un costat i altre del torrent.

Un dia, l'Aurembiaix li va donar un mocador de fil molt ben plegadet. Li va dir que a dins hi havia una carta molt personal, i li va demanar que el portés a cal traginer, al poble del davant. Aquest era un dels encàrrecs que no cobrava. I menys a l'Aurembiaix. Mentre el matxo carregava oli i vi nou, ell portava el mocador a la faixa, que no agafes la fortor de l'animal. Quan va arribar al poble, va demanar per cal traginer. Carallot, li van dir, no en tenim cap altre que tu, de traginer. De tornada, va anar a ca l'Aurembiaix a donar-li el mocador, i a dir-li que no hi havia cap cal traginer al poble del davant. "Que n'ets de maco, Mateu. Aquest missatge és per tu!", va contestar ella amb les galtes enceses.

"Caram, doncs. Si no et fa res, Aurembiaix, me'n vaig al poble de davant a rebre'l. Estic impacient per saber què diu".

I per això sabem que el Mateu, a més de traginer, era poeta.

- Obra nueva
- Todo tipo de reformas
- Trabajos en pladur y yeso
- Rebozados, monocapas y microcemento
- Aislamientos térmicos y acústicos
- Impermeabilización de terrazas
- Alicatados
- Cocinas y baños
- Pintura y decoración

Disfrutamos con lo que hacemos

Joaquim Viola, 9 Baixos · 25700 · La Seu d'Urgell · Tel. 973 361 320 - administracion@andresousa.eu

A la Carme, *in memoriam*: cada any la felicitava pel seu sant

JOSEP ESPUNYES • Escriptor

Et vaig conèixer fa uns cinquanta-dos anys. Ho vaig fer a través del teu company en la vida, en **Quim Pomares**, que va ser professor meu de català quan

a Barcelona s'hi va poder tornar a ensenyar català després de molts anys de prohibició governativa.

Vaig conèixer, primer de tot, una **Carme** lliurada plenament a la família. Et desvivies per la teva mare, ja gran i viuda, i pels tres fills que havies engendrat; dos nens, l'**Ernest** i en **David**, i una nena, la **Meritxell**. Tanmateix, aquesta dedicació a la família no era cap entrebanc perquè sentissis, sensible, humana i intel·ligent com eres, el crit de les moltes llibertats perdudes que el poble català patia arran de la dictadura franquista que ens vèiem obligats a suportar. Manca de llibertats socials, com per exemple la prohibició de reunió i de vaga de la classe treballadora, o manca de llibertats nacionals, com per exemple la persecució sistemàtica de la gent que lluitava a favor d'una Catalunya progressista i independent.

Una Carme que, consegüent amb la teva manera de pensar, receptiva al batec de la vida que t'envoltava, sempre estaves disposada a participar en tota mena d'actes de caire social que demanessin justícia; i, d'altra banda, també disposada a col·laborar en tot allò que significués reforç i coneixement de la cultura i les tradicions de la nostra terra. I

La Carme, a noranta anys. Foto: Meritxell Pomares.

això, ja fos en reunions veïnals o bé en manifestacions al carrer. Vas ser una lluitadora de cap a peus. Algunes vegades i tot, tu i en Quim havíeu pres posicions polítiques —i ho dic perquè em consta— amb risc de ser detinguts i acabar tots dos en alguna llòbrega cel·la de comissaria.

Tu, Carme, eres poble, et senties poble i vas lluitar des de l'anonimat del poble a favor de la justícia i la llibertat del teu poble. Ara bé, tu, com tantes i tantes persones que vau lluitar des de l'anonimat del poble, no vas ser notícia destacada en cap dels nostres diaris, ni vas tenir unes paraules de record en cap de les nostres emissores de ràdio, ni constaràs en cap entrada d'alguna de les nostres enciclopèdies, però el

teu record perviurà entre nosaltres sense oblit.

Sí, Carme, perviuràs entre nosaltres, els amics i els coneguts, com hi perviuen totes les persones que han transmès valors humans que no moren, valors humans que són per sempre. Valors que es diuen amistat, lleialtat, honestat, solidaritat... Són aquells valors que dignifiquen la vida de les persones i que donen sentit al fet de viure.

Gràcies, Carme, per l'exemple de vida que vas donar, tant a la família com als amics, des de la vitalitat de la llunyana joventut que vas tenir fins a la serenor de la vellesa de noranta-dos anys en què ens vas dir discretament adéu i te'n vas anar.

Descansa en pau.

Arq-Miro

Arquitectura
Urbanisme

La Seu d'Urgell i Sort

www.arqmiro.com
621 039 432
722 863 357
info@arqmiro.com

✓ Pinsos i barreges per a tots els animals
 ✓ Llavors, adobs, fitosanitaris i jardineria
 ✓ Serveis i treballs agrícoles
 ✓ Gestoria i assegurances
 ✓ Serveis veterinaris
 ✓ Agrobotiga

PIRENAICA
SOCIEDAT COOPERATIVA S.L.

LA SEU D'URGELL
C/ Sant Ermengol, 48
☎ 973 35 51 94

PUIGCERDÀ
Av. Pirineus, 27
☎ 972 88 47 12

BELLVER DE Cerdanya
Pg. Pere Elies, s/n
☎ 973 51 08 52

Marques disponibles de pèl-lets:
Qualitat: EN Plus A1
enerbio
Qualitat: EN Plus A1
disponible en sac de 15 kg

gupellet

Venda a l'engròs i al detall
obert a socis i no socis

@pire@coopirenaica.com
 Pirenaicascl
 659-448-538

112
emergències

**F*O
OFF**

UN PAÍS, UN CLAM

EL CANVI CLIMÀTIC, LA SEQUERA I LA CALOR EXTREMA
FAN QUE EL RISC D'INCENDIS SIGUI ALTÍSSIM.
PERÒ EL COMPROMÍS DE LES INSTITUCIONS I
LA CIUTADANIA PER EVITAR-LOS TAMBÉ HO ÉS.

incendisforestals.gencat.cat

Diputació
Barcelona

Generalitat
de Catalunya

Per la teva seguretat,
sempre endavant

El risc de la saturació turística

ISIDRE DOMENJÓ • Escriptor

Les darreres setmanes, veïns de diverses ciutats espanyoles han sortit al carrer per manifestar-se en contra de la saturació turística que pateixen tot just sortir de casa o, fins i tot, sense moure-s'hi. Es tracta de llocs enormement massificats en èpoques de gran afluència de forasters, com és el cas de les illes Canàries i Balears o la mateixa ciutat de Barcelona, que semblen haver arribat al límit —si no l'han ultrapassat ja— de la seva capacitat d'absorció turística. És el risc de morir d'èxit.

I al Pirineu? Correm aquest risc? Comparativament, potser encara no. Tanmateix, una anàlisi crítica de la nostra realitat farà encendre alguns senyals d'alarma que no hauríem de menystenir si no volem acabar patint del mateix mal que les grans destinacions turístiques del país. Ara encara hi som a temps. El Pirineu és molt extens i divers i, per tant, el fenomen turístic no es viu a tot arreu de la mateixa manera. Tenim dos territoris, la Val d'Aran i la Cerdanya, força tensionats pel turisme de segones residències i de lloguer d'apartaments particulars que incideix directament en un mercat immobiliari de preus a l'alça i escassetat d'oferta, del qual en són víctimes els habitants permanents, especialment els joves que volen emancipar-se. Aquí, per tant, tenim un problema seriós derivat directament de la pressió turística.

El músic cerdà **Pep Lizandra** ha compost diverses cançons en què reflecteix la transformació que ha viscut el Pirineu les darreres dècades. Amb un estil irònic i alhora punyent, desgrana com ha canviat la societat de muntanya des de mitjan segle XX fins als nostres dies. Peces com ara *La mula vella*, *Som gent de muntanya*,

Montserrat o *Ja han arribat* ho expliquen molt bé. En una altra de les cançons, *El poble*, trobem una estrofa demolidora: “*Els pocs joves no cuiden horts, / ni feixes ni camps. / Ara es cuiden dels estiuejants. / I fan de jardiniers, de paletes i de cuiners. / Diu que cal estar oberts al progrés.*” Ho podeu escoltar al disc *Muntanyes de vida*, del duet La Sonsoni, format per **Elies Porter** i el mateix Lizandra.

Al Pirineu, com a tot arreu, els turistes es mouen pels estímuls de la societat de consum

Al Pirineu, com a tot arreu, els turistes es mouen pels estímuls de la societat de consum. En conseqüència, pugen a corrua feta el Carlit, la Pica d'Estats o el Parc Nacional d'Aigüestortes, alhora que ignoren les muntanyes de la vora, tant o més atractives i habitualment ben poc transitades. Al capdavall, els humans som animals gregaris. Ens agrada anar als llocs de què tothom en parla i, és clar, ens hi trobem tothom. Els pirinencs, quan fem de turistes, no som pas diferents de la resta de la humanitat.

Del turisme en viu molta gent, al Pirineu. És un sector clau en l'economia del territori, en la creació de llocs de treball i en la fixació de la població. Per tant, és un sector a preservar. I la millor manera de fer-ho és fomentant-ne un creixement ordenat que ha de passar, necessàriament, per la protecció de l'entorn i de la societat de muntanya i, paral·lelament, pel suport decidit a la ramaderia extensiva, l'agricultura ecològica, la producció agroalimentària i la petita indústria adaptada al medi. En altres paraules: l'equilibri entre els diversos sectors econòmics. Més en curt: sentit comú.

π TALLERS D'ESTIU

π1: Aplicacions informàtiques per gaudir de la matemàtica.

π2: Planifica i avança el teu treball de recerca.

π3: Prepara l'entrada a Secundària amb èxit científic.

π4: Prepara l'entrada a Batxillerat reforçant les assignatures científiques.

π5: Reforça/amplia les assignatures científiques per preparar el nou curs.

ACADÈMIA
π IRINEUS
LA SEU D'ESTIU

Edats: Secundària i Batxillerat

Dates: del 8 de juliol al 23 d'agost

639 87 21 46

academiapirineus@gmail.com

GAUDEIX DE LA CIÈNCIA!

ALTA
RIBAGORÇA
TERRITORI, PATRIMONI
I TRADICIÓ

Cicle Solistes a l'Alta Ribagorça 2024

3 · 10 · 17 · 24
agost

30 anys

**ENTRADA
GRATUÏTA**

Tots els
concerts
20h

3 d'agost

**Belén Bandera
Trio**

*El Pont de Suert.
Plaça Mercadal*

Jazz vocal.

10 d'agost

**Todos los gatos
son pardos**

*Vilaller.
Piscines municipals*

Rumba catalana.

17 d'agost

**Brian
Caffrey**

*Boí.
Església Sant Joan*

Pop/Rock/Cantautor.

24 d'agost

Shakin'Vibes

*Senet.
La Serradora
de Senet*

Versions de música Soul.

Organitza:

@visitaltaribagorca
 @visitaltaribagorca
 turismealtaRibagorca.cat

Col·labora:

RAFTING PARC

LA SEU D'URGELL

L'Aventura Segura!

- ✓ Ràfting
- ✓ Piragüisme
- ✓ Open Kayak
- ✓ Hydrospeed
- ✓ Stand up paddle
- ✓ Escalada
- ✓ BTT

Parc Olímpic del Segre

WWW.RAFTINGPARC.CAT

LA SEU D'URGELL

L'únic canal d'aigües braves sostenible energèticament

f x @ @raftingparc

Ajuntament de
la Seu d'Urgell

Parc Olímpic del Segre

ICF CANOE SLALOM FINAL WORLD CUP

LA SEU D'URGELL 19/09 - 22/09 2024

@CANOELASEU

La pressió estètica

FÀTIMA BENTOLDRÀ • La Seu d'Urgell

Cada individu, independentment de la seva aparença física, té la capacitat de fer grans coses. La veritable incapacitat és creure que no som capa-

ços d'assolir quelcom.

Malauradament, sovint ens trobem amb comentaris negatius com "no ets bo en això" o "no serveixes per allò" o "estàs/ets així o aixà", judicis de valor, totalment subjectius per part de totes les persones, encara que especialment durant la infància i a les escoles. Aquests comentaris tenen un impacte profundament negatiu en la persona que els rep, afectant la seva autoestima i autoconfiança. És crucial que des de casa promoguem el respecte i l'acceptació cap a la imatge física de cada persona i fer-nos capaços de veure i valorar a cada individu, perquè cadascú, indiferentment de com sigui físicament, té unes capacitats úniques i molt a aportar.

És important recordar que tant l'agressor com l'agredit solen patir de baixa autoestima i de no sentir-se estimats. Aquestes situacions es poden millorar treballant en la nostra pròpia autoestima i fomentant un ambient de respecte i acceptació. Hi ha diverses maneres de millorar aquest estat, com l'aprenentatge i acompanyament en la gestió emocional, i l'educació en valors positius, com la diversitat i la inclusió, entre d'altres.

Us convido a prendre consciència d'aquest tema, amb la finalitat d'aportar un granet de sorra per a una societat més justa i equitativa, en la que es practiqui més el respecte i l'acceptació de la imatge i cossos de totes les persones.

Hem de fomentar una cultura on cada individu sigui valorat per les seves capacitats i no per la seva aparença física. Així, podrem construir un món on tothom tingui l'oportunitat de desenvolupar les seves fortaleces i els seus talents, i així esdevenir, persones més felices.

NOVETAT EXCLUSIVA

NOU CENTRE EDUCATIU

Gemma Otín
Docent

Fàtima Bentoldrà
Coach i Docent

Benvinguts/es a "Un nou aprenentatge" personalitzat i enfocat a atendre les necessitats que tingui el vostre fill/a. Us ofereixo: Reforç escolar de Primària a Batxillerat de les assignatures:

- Matemàtiques, Anglès, Català i Castellà.
- Opció de Francès, Física i Química a consultar.
- Mentoring (sessions individualitzades d'assessorament acadèmic)
- Grups d'un màxim de 3 alumnes.

ForBetterFuture Hola a totes i a tots. Estic molt contenta de ser part de l'equip d'Improving. En aquest centre educatiu oferiré l'ensenyament i aprenentatge per gaudir d'una autoestima i seguretat sòlides mitjançant l'entrenament emocional per a famílies i també de forma individual per a adults/es. Aquí fbfcoachemocional.com trobareu la meua trajectòria acadèmica i professional entre altra informació rellevant. Ens veiem al centre. ❤️

Durant tot el curs escolar, també us oferirem **TALLERS** per a petits i grans.

<p>Economia quotidiana</p> <p>Eines per a la comunicació</p> <p>Educació Financera</p> <p>Conèix les teves fortaleces</p>	<p>Atropallibres</p> <p>Aprèn a interpretar la teva nòmina</p> <p>Són màgics els nombres?</p>	<p>Econòmic (Economia a través del cinema)</p> <p>Economia amb Harry Potter</p> <p>Què són els xacres? Quines funcions tenen? Els tinc equilibrats?</p> <p>Quant d'important ets a la teua vida? ...</p>	<p>Storyteller</p> <p>The winter is coming (canvi climàtic amb Joc de tron)</p>
---	--	---	--

C/ Sant Ermengol, nº6 La Seu d'Urgell Gemma: 620 286 824 Fàtima: 630 858 057

REVOLUCIONA LA TEVA EMPRESA

SERVEIS IT

SOLUCIONS

INFORMÀTIQUES

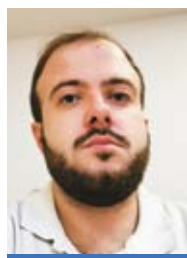
- Còpies seguretat immutables
- Servidors Virtuals
- Llicències Microsoft 365
- Auditoria Ciberseguretat
- Servei tècnic
- Registre de dominis
- Pàgines web

Per a més informació:
www.iphard.com

644 723 020

Ara fa cent anys, un estiu mogut a la vila de Sort (Agost, 1924))

DANIEL FITÉ ERILL • Historiador. Graduat en Història (UB) i estudiant del Grau en Dret (UOC)

A principis del mes d'agost de l'any 1924 els balnearis d'arreu del país es trobaven plens de gom a gom d'estiuejants. Les fulles del calendari s'esfumaven dels despatxos de tots aquells polítics inquiets a l'espera del retorn a la normalitat constitucional. El neguit per la situació política del moment es deixava sentir aquells

dies a la premsa arran de la publicació d'una carta del líder conservador **Antoni Maura** on «recapitulaba sus anatemas, condensados en el que le merecía la Dictadura» en especial per la instauració del nou partit governamental Unió Patriòtica, autèntic calaix de sastre dels discursos més recalitrants. La cèlebre carta del polític mallorquí fou donada a conèixer a l'opinió pública amb un afegitó del propi general **Primo de Rivera** on «enumeraba los éxitos que había logrado en su gestión», sentenciant amb un efusiu triomfalisme, «España, afortunadamente, empieza a ser otra; ya cada Ayuntamiento y cada villa son algo honorable que progresa; ya se asiste a las escuelas, y se lavan los niños en los pueblos, y no se cortan árboles a capricho». Les paraules estèrils i puèrils del nou dictador contrastaven amb una realitat molt diferent, on el caciquisme lluny de desaparèixer semblava renèixer amb més força.

Res més lluny de la realitat d'aquelles proclames patriòtiques, els frondosos boscos del Pallars eren testimonis d'una realitat molt diferent. A principis del mes d'agost, el guardabosc **Baldomero Farré Solé** informava de com «prestando servicio de vigilancia en el monte «Tres Comuns» de Sort y Otros y en su partida «Clot de Oradés» he encontrado cortados fraudulentamente treinta y cinco arboles y al pie de sus tocones de un diámetro de dieciocho centímetros á treinta y dos por una longitud de ocho metros». La detallada comunicació anava dirigida, entre d'altres, a l'Alcalde de Sort, on s'afegiria a la multitud de cartes rebudes per part del «Cuerpo Nacional de Ingenieros de Montes» de la província de Lleida en relació a les infraccions comeses en els boscos de la jurisdicció de la vila de Sort.

L'any 1920 el municipi de Sort reunia 1.109 habitants de fet, repartits entre la mateixa vila de Sort (174 cases obertes i 979 hab. de fet) i els pobles de la Bastida (14 cases i 69 hab.), Bressui (6 cases i 31 hab.) i Pernui (5 cases i 30 hab.). **La vila de Sort es trobava situada al costat mateix del riu Noguera Pallaresa, «que passa fregant les seves cases esgrahonades fins al repèu del serrat que corona lo castell».** Al capdamunt de la vila, les ruïnes de l'antic bressol dels comtes de Pallars, «poden contemplar-se encara, puix que en part, los vells murs, servexen de tanca al cementiri enclavat en lo séu recinte». La població esgrahonada als peus de l'antic castell, es trobava constituïda «per carrers excessivament estrets», què acollien, fa un segle, una pròspera activitat comercial impossible d'enumerar. **Sort era un centre comunicació, administratiu i de serveis**

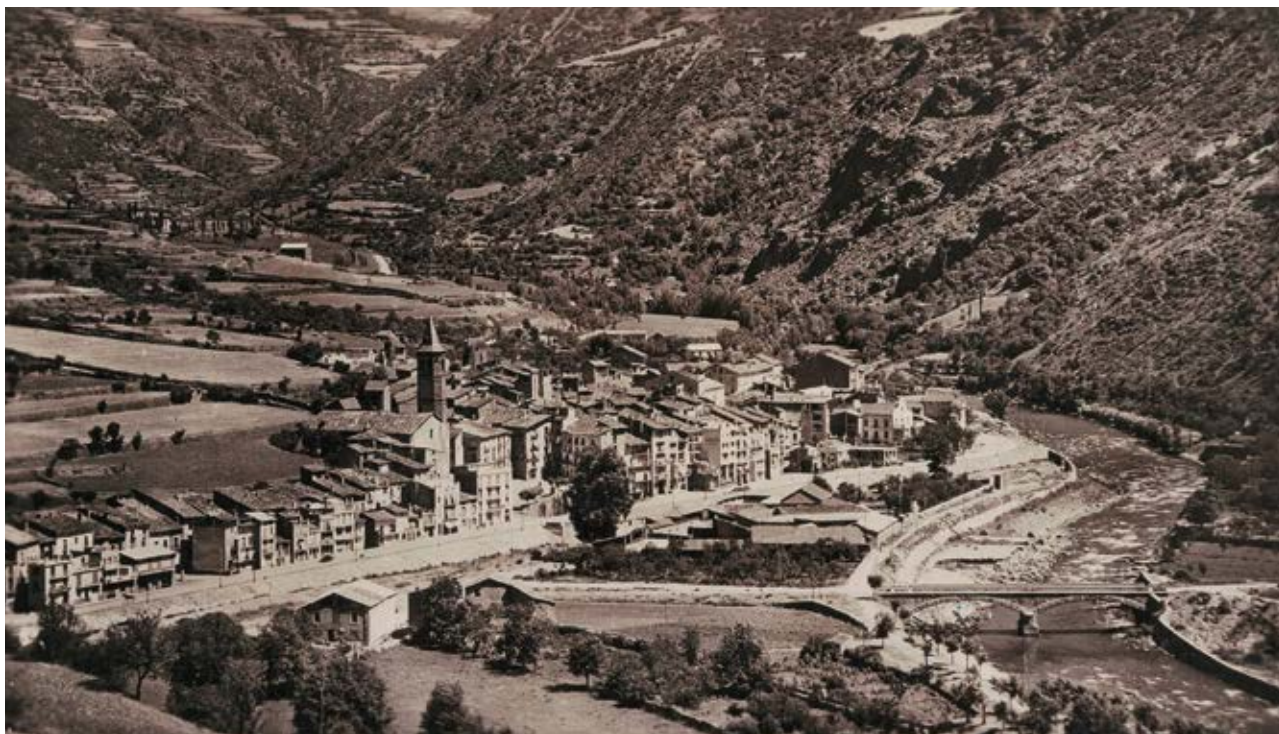
de primer ordre per tots els pobles de la muntanya, disposava de telègraf i telèfon, estafeta de correus i de caserna de la Guàrdia Civil.

Arrel dels funestos aiguats de l'any 1907, «un il·lustrat enginyer de la província ideà la desviació del Noguera, apartant-lo de les cases pera que quedessen aquestes defensades contra la amenaçadora corrent fluvial y al ensempls poderse aprofitar una important partida de terra». **L'esforç i constància dels seus habitants al llarg de disset anys havien dut a terme aquell somni irrealitzable de desviar el curs del Noguera Pallaresa,** convertint part de l'antiga llera «en ferma carretera y bonich passeig, beneficiant axí la capital pallaresa que, ab tot y portar lo nom de Sort, es digna de millor ventura». L'altra part de l'antic curs del riu s'havia convertit en un canal sobreexidor durant les freqüents avingudes. Les obres de defensa de la vila encara no havien acabat, la crescuda de la Noguera Pallaresa, del maig de l'any 1921, havia descalçat part del pont nou així com el fràgil «muro de ribera para defensa del terraplén de la carretera». La manca de pressupost, unida a una laberíntica burocràcia, havia portat a la realització d'obres «que bien podríamos llamarlas provisionales y que casi exclusivamente tenían por objeto el mantenimiento del puente, el cual amenazaba derrumbarse como consecuencia de una violenta socavación en los cimientos [...] todo ello se hacía en espera de que se podría proponer algo práctico en que podría dar a este problema de la defensa de Sort una solución práctica».

El 19 d'agost de 1924, la promesa del rei Alfons XIII es feia realitat i es publicava l'assignació d'un crèdit de 200.000 pessetes per a les obres de defensa de Sort contra les inundacions del riu Noguera Pallaresa

Les obres de defensa de la vila de Sort es trobaven en un atzucac fins que la visita reial d'Alfons XIII, el juliol de l'any 1924, va contribuir de forma eficaç a resoldre aquella situació. El monarca, després d'un emotiu discurs, va prometre «daría orden al subsecretario de Fomento, general Vives, para que, sin pérdida de tiempo, se procediese a la construcción del muro de defensa en la travesía de la carretera». El general **Vives**, allà present, «tomando como orden el deseo manifestado por el Rey, ofreció que sería pronto construido dicho muro, lo mismo que otras obras que eran necesarias, por ser de interés general para toda la región».

Gairebé un mes després del pas del seguici reial la partida necessària per dur a terme les obres seguia sense arribar. En aquest context, la situació política i administrativa a l'Ajuntament de la vila de Sort es va interrompre de forma inesperada el dissabte, dia 9 d'agost de l'any 1924. Aquell dia, «previa convocatoria al efecto, reunidos el Ayuntamiento pleno en sesión extraordinaria [...] se procedió á tratar del segundo objeto de la convo-

Vista general de la vila de Sort en el segon quart del segle XX, destaca la nova llera del riu Noguera Pallaresa, el sobreeixidor i la nova carretera, protegida per les citades obres de fortificació. L'església parroquial de Sant Feliu i l'antic castell sobresurten dins una trama urbana poblada de vida. Foto Zerkowitz. Arxiu familiar de cal Serni de Cabó, TC_590/2024.

ctoria que es la suspensió y destitució del Señor Secretario en vista de varias denuncias y quejas de que ha sido objeto y que se concretarán en el oportuno expediente que al efecto se instruirá inmediatamente». L'acord inesperat «referente a la suspensió por treinta días ó el termino legal y preciso para instruir expediente de destitució» va agafar per sorpresa al propi afectat, el secretari **Pere Sansa Monjo**, natural de Sort, advocat, de 28 anys d'edat. El damnificat va replicar que l'acord resultava nul perquè s'havia modificat la convocatòria a la reunió de forma inesperada instruint a continuació una investigació prospectiva per aconseguir la seva destitució.

Les forces vives de Sort encapçalades per l'alcalde Lázaro Sibis Fort i la resta de regidors nomenats «en virtud de órdenes dadas por el S. Delegado Gubernativo de este partido» en la sessió del dia 3 de juliol de l'any 1924, van acordar designar com a secretari, de forma interina, a **Josep Llinàs Sambola**, natural de Sort, advocat, de 27 anys d'edat. L'endemà diumenge, el secretari suspès va complir el compromís ineludible d'entregar al «Sr. Llinàs cualquier documento que se necesite para cumplir algún servicio urgente» fent constar la resolució acordada era contrària a la legislació vigent, «puesto que no se me notifica la resolución tomada por el Ayuntamiento respecto a la suspensió ó separación del cargo de Secretario, ni si a mediado acuerdo sobre la entrega de la documentación mediante inventario ni otros extremos esenciales».

La polèmica destitució va venir acompanyada d'un procés gairebé inquisitorial on es va fer una llarga llista de càrrecs contra la seva gestió i actuació com a secretari de la vila de Sort, destacant, «no existe inventario de los papeles y documentos del archivo municipal;

notándose un verdadero desorden en la custodia de los mismos, una confusión en su colocación y, en fin, un completo desbarajuste en todo lo que se refiere a las obligaciones». L'afectat iniciaria ben aviat un recurs contenciós administratiu contra aquella actuació arbitrària de les autoritats municipals, basada segons ell en calumnies, amb un menyspreu temerari envers la veritat. **Un cessament fundat en el desig de substitució del secretari, figura clau de l'administració municipal, per una persona addicta a les idees del nou consistori.**

Ara fa cent anys, el dimarts, dia 19 d'agost de l'any 1924, la promesa del rei Alfons XIII es feia realitat. La «Gaceta de Madrid» publicava l'assignació definitiva d'un crèdit de 200.000 pessetes, «para las obras de defensa de la villa de Sort contra las inundaciones del Noguera - Pallaresa». Una setmana després, el dimecres, dia 27 d'agost, una Reial Ordre ordenava «a la División Hidráulica del Ebro que haga con toda urgencia el proyecto comparativo con el de muro de ribera para defensa del terraplén de la carretera con arreglo a la propuesta contenida en el informe del Ingeniero Jefe» assignant un pressupost líquid de 132.457 pessetes per a dur a terme les obres més urgents.

Un cel d'un blau intens lluïa sobre la terra vermella de la vall de Siarb, els ramats iniciaven lentament el seu retorn cap a la terra baixa. La temperatura havia refrescat extraordinàriament, «de modo, que por las noches se hace necesario el abrigo». L'estiu de l'any 1924 arribava a la seva fi, a les falces del menhir del Port del Cantó un pastor descansava albirant els contraforts de la serra del Cadí. Els seus pensaments es perdien en aquells dies cap a l'horitzó llunyà del Marroc, en els blaus carrers de Xauen. Continuarà!

El cuiner Josep Maria Troguet reconegut com a "Ciudadà de l'Any de La Massana" per la recuperació de l'escudella

REDACCIÓ • La Massana

El cuiner es va mostrar molt emocionat per l'homenatge. A partir d'ara, el seu nom figurarà en una placa, a la plaça de la Ciutadania, amb la resta de persones que han estat guardonades

El cuiner **Josep Maria Troguet** ha estat escollit **Ciudadà de l'Any de La Massana** en el marc de la festivitat d'El Roser. El passat diumenge, dia 14 de juliol, la cònsol major, **Eva Sansa**, li va lliurar a Troguet un premi en reconeixement la feina feta per recuperar –el 2014– la forma tradicional de la popular escudellada de la parròquia.

Aquest premi es va instituir el 2010 i la primera guardonada va ser **Dolors Ribes**, per la seva implicació amb les tradicions massanenques. Catorze anys després, el premi ha estat per al seu fill, Josep Maria Troguet, "la persona que ha estat al capdavant per fer ressorgir l'escudellada popular de Sant Antoni, engrescant cuiners professionals i un equip de voluntaris. Avui ja podem dir que l'escudella de la Massana és la més bona i la més professional, com diu el Josep Maria, ben desgreixada però amb tot el sabor", va afirmar la cònsol major, Eva Sansa.

Troguet va rebre l'escultura que porta per nom "**Ciudadans Solidaris**", creada al 2010 per l'artista **Jordi Casamajor**. El cuiner massanenc es va mostrar molt emocionat per l'homenatge. "Em satisfà rebre aquest guardó i que se'm reconegui com una persona rellevant de la parròquia, passant a formar part d'aquest Homenatge que va començar amb la meva mare".

A banda de l'escultura commemorativa, Troguet també va rebre una pintura que reflexa la festa de l'escudella

Troguet ha estat escollit ciutadà de l'any de la Massana / Eduard Comellas

a través de la mirada de l'artista massanenc **Dolors Novellas**.

A partir d'ara, el nom de Josep Maria Troguet figurarà amb una placa, a la plaça de la Ciutadania, amb la resta de persones que han estat guardonades al llarg dels anys.

La festa es va tancar amb l'actuació de l'Esbart Valls del Nord. Els dansaires van convidar a ballar l'esquerrana a les autoritats i assistents a l'acte.

Productes artesans
del Pirineu

XARCUTERIA Montserrat

Tel. 873 452 797
xarcuteriamontserratcb@gmail.com
C. Major, 89 · La Seu d'Urgell

@xarcuteriamontserrat

CANSALADERIA I XARCUTERIA
PERNILLS LLONGANISSES
i demés derivats del porc

Tel. 973 51 00 24
antonivigo.1@gmail.com
C. St. Roc, 1
Bellver de Cerdanya

Ja hem obert a la Seu d'Urgell

 C. Alt Pirineu, 12.
(Nacional 260, davant del parc de bombers)

T'hi esperem!

Descobreix les noves seccions i serveis:

Taulell de carnisseria
Carn madurada
Taulell de peixateria
Forn de cocció de peix i marisc
Taulell de fleca
Pizzes
Pollastres rostits
Taulell de xarcuteria i formatgeria
Espai mascotes

Consulta tot
el que t'ofereim!

 BonpreuEsclat
SUPERMERCAT-ONLINE

**També podràs fer la
teva compra online**
i recollir-la en el punt de recollida.

bonpreuesclat.com

5€ de descompte
introduint el codi
PRE697URG

Promoció vàlida en compres online entregades fins al 31 d'agost de 2024 per una compra superior a 35€*. Descompte vàlid un cop per client.
*cost de servei no inclòs. No acumulable amb altres vals descompte.

CULTUR A LA SEU LA SEU D'URGELL JULIOL - AGOST - SETEMBRE 2024

ÍÓNICO

"CHE AMÉRICA"

Música argentina, llatinoamericana i del món

Dj 1 d'agost | 22 h | Pati Biblioteca

CONCERT **GRATUIT**

Retable de Sant Ermençol

Espectacle medieval

13€ 15€

Del 3 al 10 d'agost | 22 h | Claustre de la Catedral

Amal

La Binafuria

Amal, en àrab, significa esperança i això és que volem que sigui aquest relat: una història sobre les persones, la vida, i l'esperança de crear un món millor. En un moment complex i difícil creiem que els artistes hem de prendre part i comprometre'ns amb la societat en què vivim.

Intèrprets: Duo LaiaiOña

Dj 8 d'agost | 22 h | Plaça de les Monges

TEATRE **GRATUIT**

The Penguins

REGGAE PER XICS

El *cuc quàntic* és un disc que s'endinsa a ritme de reggae en un dels anhels més somiats per menuts i grans de totes les generacions: **viatjar en el temps**. Inclou tretze temes, una d'elles de propis i tres del cançoner popular català.

Dm 20 d'agost | 19 h | Pavelló Poliesportiu

5€ 12€

Teatre de FM TUELF POINTS

Cia Suerte en mi Vida

TUELF POINTS, el musical més Eurovisiu

El Show amb espectacularitat, tècnica i audiovisual permetrà al públic revivir i vibrar amb les actuacions més emblemàtiques del Festival d'Eurovisió, amb aquest concert teatralitzat en forma de gran medley (popurrí).

TueLF Points EL MUSICAL

Ds 22 d'agost | 22 h | Pavelló Poliesportiu

13€ 16€

Edició limitada 2024

NOVETATS

INSOMNI

JUNY - JULIOL - AGOST

CONCERT, REGGAE, TEATRE, MUSICAL, PUPPETRY, MÚSICA, NET, ESPORT

Consulta totes les activitats!

activitats ESTIU

Espai Ermençol Museu de la Ciutat La Seu d'Urgell

2024

info@espaiermençol.cat

Exposicions **GRATUIT**

La utilitat de l'inútil. Poesia i aquarel·la

Biel Mesquida i Ewa Karpinska

del 4 de juliol al 28 d'agost

Horari: Di a dv de 18 a 21 h. Ds de 10 a 14 h.

Sala Exposicions La Cuina

Exposició **GRATUIT**

La utilitat de l'inútil.

d'Ewa Karpinska i Biel Mesquida a **Sala la Cuina.**

Centre cultural les Monges.

Fins al 28 d'agost.

Horari: de dilluns a divendres de 18 a 21 h, i els dissabtes de 10 a 14 h.

Exposició

Nova pantalla. El món dels Videojocs a Catalunya

Direcció general d'innovació i cultura digital

del 10 de juliol al 22 d'agost

Horari: de dimarts a dissabte, de 10 a 14 i 18 a 21 h

Sala Sant Domènec

VENDA D'ENTRADES

ONLINE <https://codetickets.com>

PRESENCIAL Turisme Seu (C. Major, 8). A taquilla des de 45 min abans

CONSULTA L'AGENDA

13^eFESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA
DELS PIRINEUS

Del 5 de juliol al 25 d'agost de 2024

FëMAP

Vine, viu i escolta els Pirineus

HIRUNDO MARIS – ARIANNA SAVALL
El Cant de la Sibíl·la

1	05/07	La Seu d'Urgell
2	06/07	Puigcerdà
3	07/07	Riner

DUO SOSTENUTO
Música de les Llums

4	06/07	Tragó (Peramola)
5	07/07	Llarvén (Sort)

SFERE VOCALI
Sospirs

6	12/07	Bagà
7	13/07	Pesillà de la Ribera

THE CHARTER CHOIR - CAMBRIDGE
Reis, ducs, prínceps i papes

8	13/07	Tremp
9	14/07	Sant Feliu de Pallerols

PHAEDRUS
Adonia

10	17/07	Alp
11	18/07	Sant Julià de Lòria
12	19/07	Esterrí d'Àneu

JOVEN CORO DE ANDALUCÍA
De déus i homes

13	19/07	Campdevàno
14	20/07	La Seu d'Urgell

VANDALIA
"Covarde caballero"

15	20/07	Planoles
16	21/07	Isona (Isona i Conca Dellà)

TAMAR LALO
El cèlebre Sammartini

17	20/07	Llívia
18	21/07	Sort

BARROCOTOUT
Concert reial a Brussel·les

19	26/07	Campdevàno
20	27/07	Ger
21	28/07	Avià

JOTA MARTÍNEZ ENSEMBLE
Eros & Terpsicore

22	26/07	Berga
23	27/07	Engolasters (Encamp)

FORTEPIANO ÈGARA TRIO
Haydn i Mozart

24	27/07	Paüls (La Torre de Capdella)
25	28/07	Tavascan (Lladorre)

MÚSICA TROBADA
Anònimes valencianes

26	27/07	Tremp
27	28/07	La Seu d'Urgell

MARTA MATHÉU
InCanto

28	02/08	Organyà
29	03/08	Berga
30	04/08	Riner

THALEIA ENSEMBLE
Donne del Seicento

31	02/08	Palaldà (Els Banys d'Arles)
32	03/08	Sant Joan de les Abadesses
33	04/08	Bellestar (Montferrer i Castellbò)

DICHOS DIABOLOS
Música per a la Verge de Montserrat

34	07/08	València d'Àneu
35	08/08	La Pobla de Segur

CANTORIÀ
Villanesca

36	09/08	Gerri de la Sal (Baix Pallars)
37	10/08	Farrera

NA ROTA DO PEREGRINO
Un viatge a Roma, Montserrat i Compostela

38	10/08	Castell de Mur
39	11/08	Coll de Nargó

MARISA MARTINS I RAFAEL BONAVITA
Passions del Seicento

40	14/08	Niu de l'Àliga (Alp-Bagà)
41	15/08	Vilanova de Banat (Alàs i Cerc)

LUDOVICE ENSEMBLE
Pásame, por Dios, Barquero

42	15/08	Capdella (La Torre de Capdella)
43	16/08	Estamariu

VETERUM MVSICAE
Dones de les tres cultures

44	17/08	Salàs de Pallars
45	18/08	Llanars

IL MANIATICO ENSEMBLE
Harmonies il·lustres

46	17/08	El Pont de Suert
47	18/08	Vilamitjana (Tremp)

L'ATZAVARA
Eternità d'amore

48	19/08	Taüll (Vall de Boi)
49	20/08	Castel·liut (La Seu d'Urgell)
50	21/08	Puigcerdà

THE RARE FRUITS COUNCIL
Viatge musical entre la vella Europa i el Nou Món

51	20/08	La Molina (Alp)
52	21/08	Berga

VESPRES D'ARNADÍ
Nel profondo cieco mondo

53	24/08	Escarlarre (La Guingueta d'Àneu)
54	25/08	Camprodon

Concerts amb degustació

VEIG-VEIG

2x1

Monofocals · Progressives · Sol

Perquè vegis-vegis

OPTICALIA

CENTRE VISIÓ GRUP

C/ Major - 85

La Seu D'Urgell

Tel : 973 35 46 10

C / Àngel Guimerà - 17

Manresa

Tel : 93 872 54 71

Promoció vàlida del 12-5-24 al 31-8-24. Sempre es cobraran les ulleres d'import més alt. 1es ulleres: graduades de vista, lents monofocals o progressives, es podrà escollir qualsevol muntura de qualsevol marca disponible a l'establiment, 2es ulleres sense cost: graduades de sol o vista de les marques Koomo, Trendi o Pull&Bear, amb la mateixa graduació i tractament que les 1es ulleres. També de sol sense graduació de les marques Trendi i Pull&Bear. Els productes sanitaris objecte d'aquesta promoció són conformes a les regulacions legals.

Joves del Pirineu

Abril Obiols Martínez és de la Seu d'Urgell, té 16 anys, i el curs vinent començarà batxillerat a l'IES Joan Brudieu.

Abril Obiols: “El padrí sempre ha tingut històries per explicar, m’ha transmès la curiositat per les coses”

És des de petita que escrius històries?

Escriure, el que es diu escriure, de petita no ho feia. El que sí que feia era inventar-me mil històries, era filla única i molt sovint em tocava jugar amb mi mateixa. Aquesta part creativa em ve del meu pare.

Així, quan vas començar?

No va ser fins fa un parell d'anys que vaig començar a escriure algunes de les històries que se m'acudien, no totes. A casa tinc unes quantes llibretes i sovint tinc la necessitat d'escriure-hi idees i sensacions que em venen al cap escoltant una cançó o recordant un fet.

Acabes de guanyar el 1r premi del 8è Concurs WhatsApp Relats amb una narració potent i d'una gran força expressiva...

A la deriva és la història d'un grup de persones migrants, que travessen el mar en pastera per arribar al nostre continent. Tot i que la història té un final dramàtic perquè els protagonistes no aconsegueixen sortir-se'n i no poden complir l'objectiu d'arribar a tocar terra.

I també vas guanyar, tot just fa un mes, el Premi Joles Sennell de contes infantils, en la categoria d'autors joves...

Un món sense color és un conte d'aquells que em vaig inventar de petita. La **Cristina Canturri**, la meva

professora de català, a qui li dec que m'hagi esforçat a escriure, em va animar a presentar-me al concurs. La història explica com es formen els colors i la vaig rescatar de la meva memòria infantil. Què millor que presentar a un concurs de contes per a nens, una història inventada per una nena, vaig pensar.

Abans de l'escriptora, existeix la lectora. Llegeixes?

Tampoc tant, però des de petita que llegeixo. Potser també perquè a casa es respira aquest ambient, tant a la nostra com a la dels padrins hi ha enormes prestatgeries plenes de llibres. La meva mare i la meva padrina són molt lectores.

I què llegeixes? Quins autors t'agraden?

Una mica de tot, però potser em decanto més pels llibres juvenils, els típics d'aventures i misteri, amb una mica de drama. Quant als autors preferits, em passa com amb les cançons: no és que m'agradi un cantant en concret, trio la cançó. Amb els llibres succeeix el mateix.

Diuen que els joves d'avui estan massa pendents del mòbil i no tenen temps per llegir. Han deixat de llegir?

És que depèn molt de la persona. També hi fa molt si el teu entorn et transmet que llegir és important i interessant, però depèn molt de la persona.

Per exemple, tinc amics que no llegeixen mai

perquè no els agrada o no en tenen el costum, però en tinc altres que s'empassen dos llibres a la setmana. Ara bé, també és veritat que la majoria de joves no són gaire de llegir.

El teu padrí, Josep Obiols, ha publicat llibres i és un gran divulgador de dites i llegendes de la Vall de Cabó. Ha estat una influència per tu?

Jo crec que sí. El padrí sempre ha tingut històries per explicar, sabia de tot i m'ha transmès la curiositat per les coses. És un gran explicador d'històries.

Et sents escriptora?

No ho sé. Així que em faig gran, tinc més inseguretats a l'hora d'escriure, penso que potser no és prou bona aquella història o potser m'exigeixo més, no ho sé. Però, sí, m'agradaria provar d'escriure de debò, vull dir més seriosament. De moment, a l'hora de triar batxillerat, m'he decantat per l'humanístic.

XIII Congrés Europeu de la Muntanya

Puigcerdà acollirà el XIII Congrés Europeu de Muntanya amb el títol 'Dissenyant el futur de les economies de muntanya' amb l'objectiu que les economies d'aquests territoris siguin més sostenibles, resilents i pròsperes.

Del 15 al 18 d'octubre es celebra a Puigcerdà la XIII edició del Congrés Europeu de la Muntanya (European Mountain Convention, EMC), organitzat per Euromontana, en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya i el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF).

El tema central el Congrés serà **el repte d'atraure, acollir activitat econòmica i població als territoris de muntanya**, juntament amb la visió 2050 per a les zones de muntanya, que es va definir durant l'anterior Congrés Europeu de la Muntanya (Calàbria, Itàlia) el 2022.

En sessions plenàries, taules rodones amb experts i tallers participatius, es tractaran els problemes que afecten aquests territoris i es proposaran solucions concretes que es puguin implementar:

- Com seran les **economies de muntanya** del futur?
- Com es dona més **valor als productes agrícoles** i reintroduir el **sector secundari** a les zones de muntanya?
- Com es pot augmentar la resiliència de les economies de muntanya mitjançant la **diversificació**?
- Quins **models econòmics** cal potenciar en un context de **transicions ambientals i climàtiques**?
- Com **atraure i retenir treballadors**?
- Com aprofitar els **vincles entre les zones rurals i les urbanes** per construir economies de muntanya pròsperes i resilents?

Ferran Cantariño Iglesias (Arxiu del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici)

Reptes

Les economies de muntanya es fonamenten en sectors clau que impulsen aquestes zones, ofereixen feina a les comunitats locals i proporcionen serveis ecològics essencials per a la població.

Aquests territoris s'enfronten a reptes econòmics, socials, ambientals, agreujats per les seves limitacions geogràfiques.

El Congrés és una oportunitat per explorar solucions i trobar maneres de superar aquests desafiaments, reflectits en la recentment aprovada Estratègia del Pirineu i en l'Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic 2021-2030.

Euromontana, juntament amb una de les entitats membres, organitza cada dos anys el Congrés en una regió diferent i en aquesta edició la Generalitat de Catalunya va presentar la seva candidatura.

Aquest esdeveniment és el principal punt de trobada per als actors de muntanya a Europa i atrauen centenars d'experts i parts interessades de diferents sectors de tot Europa, inclosos representants de la Comissió Europea, ministeris, empreses locals, universitats i agències de desenvolupament.

Per a més informació:

Josep Cases 'Terrisses': "Molta gent puja a Tor pel morbo, a fer-se fotos i mirar-nos com si fóssim salvatges"

FELIU SIRVENT • Sort

Josep Cases Calvet "Terrisses" (Llagunes, 1952) És escultor, ramader i regidor de l'Ajuntament d'Alins.

D'on et ve el nom de Terrisses?

Quan vaig pujar de Barcelona d'aprendre l'ofici d'escultor i me'n vaig tornar al Pallars, a finals dels setanta, vaig voler aprofundir en l'essència dels terrissaires vells i vam muntar un forn de tupins a sota de la guixera de Sort. D'aquí que em diguessin *Terrisses*. Tot ho feia com abans: el forn de llenya, la terra del mateix lloc, colar-la a la bassa, buscar les engalbes i la pedra foguera per fer els vernissos...

Bàsicament, treballes la fusta i la pedra...

La pedra, la fusta, el fang, el bronze... vaig fer l'aprenentatge amb tota mena de materials. L'escultor **Joan Rebull** em va recomanar perquè anés a París. Allà vaig aprendre molt i vaig tractar amb molts artistes.

Escultor i també ramader?

També. Després que Montes del Estado acabés amb el pasturatge als boscos, va arribar l'**Artur Blasco**, que era el responsable d'ordenació d'explotacions. L'Artur era un home espavilat i de seguida va entendre el problema i les conseqüències d'aquell abandonament i vam posar un ramat de cabres, amb un conveni de col·laboració, en una finca de Cassovall. Més endavant vam promocionar els rucs i les mules. Fins fa poc, tenia cavalls a Tor i l'altre dia se me'ls van emportar perquè deien que els tenia abandonats. Per tant, sí, també soc ramader.

I estaven abandonats els cavalls?

De cap manera. Els cavalls passaven l'hivern a Tor, en soc l'amo, els van trobar en bon estat i ben alimentats, així ho van reconèixer. La llei vella de Tor diu que el bestiar que a

"El contracte d'arrendament per a les pistes d'esquí que va fer Sansa hauria pogut ser bo, però van estar 25 anys discutint i l'ambient es va enrarir molt. La mala hòstia encara no s'ha acabat"

l'hivern marxa del poble, haurà de pagar conlloc a la muntanya comunal com si fos de fora. És lògic, estem parlant de 13 cases i un promig de 10 caps de bestiar gros per casa i 5 de bestiar xic. Així ho deia l'escriptura vella.

I també portes el cuc de la política a dins...

Al Pirineu ens vam ajuntar tots per lluitar contra el franquisme, amb l'**Amadeu Gallart** i els **Ganyet** de la Seu, **Kiko** de Llessui, **Ramon** de Montardit, **Podadé** de Sort... Fa anys vaig ser regidor a Sort per ICV i ara ho soc a l'Ajuntament d'Alins pel PSC. Per mi la política és un sentiment que em ve de lluny, ja aixecava cotxes dels grisos al Paral·lel de Barcelona contra Franco.

Què és per tu la política?

Fer un món millor. El 1984 vaig presentar una ponència al congrés del PSC i em van tractar de tot perquè proposava canviar l'exèrcit per serveis socials. Això els devia semblar massa esquerranós (riu).

Un esquerranós que va estudiar per capellà al seminari de la Seu...

En aquells anys tots els fills de rois del Pallars anàvem al seminari de la Seu, ja se'n va ocupar el bisbe **Iglesias** de Durro: **Kiko** de Llessui, **Ignasi Bruna** d'Escaló, **Joan Font** de casa Mestre Pere de Pobellà... Vam arribar a ser-

hi vuit-cents estudiants allà tancats. He de dir que en tinc molt bon record. Vam estudiar el batxillerat i vam rebre una bona formació. Quan hi havia mossèn **Barbal**, que era fill de casa Barbal d'Enviny, ens donava classe de química i ens va ensenyar a fabricar pólvora. Un dia, l'explosió va ser tan forta que encara se'n parla ara (riu).

“La Marta Ferrussola, de casa Manresà de Farrera, era palletera i n'estava orgullosa. Han fet un gran muntatge amb el cas Pujol”

Ets un pirinenc palleter de soca-rel...

Vaig néixer a casa Tónico de Llagunes, al quarto fosc, per això soc roi: la terra roia, les pedres roies i l'aigua quan plou també és roia (riu). A Llagunes se'ns van cremar els pellers i vam fer cap a Ribera de Cardós. El 1980 vam anar a refer les cases de Tor amb Palanca i vaig fer de masover a casa Perexic, a casa Bernat, i una temporada a la Peretona... Treballàvem conjuntament amb la colla de Palanca. Pepe de Sansa va fer un contracte d'arrendament per a les pistes d'esquí que era millor que el de Llessui. El resultat hauria pogut ser bo, però van estar 25 anys discutint qui tenia dret i qui no en tenia, l'ambient es va enrair molt, van començar les baralles i van matar aquells xicots de Vic que havien pujat a treballar. I a mi em va anar pels pèls. Ara la mala hòstia encara no s'ha acabat.

Malgrat tot, la Vall Ferrera és un paradís?

Sí que ho és. El que passa és que no hi queda ningú, s'ha despoblat totalment. Sempre he estat un defensor de la carretera de Tor fins al Port de Cabús. **Pepe Borrell** de la Pobla, quan era ministre, va fer un estudi de viabilitat que calculava el pas de 1.200 cotxes a l'estiu i 1.700 a l'hivern. Calculava tota la mobilitat que generen les pistes de Pal, Arinsal, Ordino i Arcalís i alliberava l'embús de Sant Julià de Lòria. Amb la carretera de Tor, Andorra tindria dos sortides i el Pallars en tindria una que hauria anat molt bé.

Quina vinculació tens ara amb la muntanya de Tor?

Com et deia, l'any dels morts vaig pujar a Tor per refer les cases amb la colla de Palanca. Més endavant vaig comprar una terra i vaig ser propietari del privat que, per altra banda, també et dona obligacions: tapar forats, pujar a l'hivern i intentar guardar els drets de l'escriptura vella. Les escriptures velles de Tor són millors que la Constitució espanyola i la francesa, tothom té els mateixos drets i les mateixes obligacions: foc i lloc, any i dia.

Tor conserva un entorn privilegiat. El Parc Natural de l'Alt Pirineu s'ocupa de protegir-lo?

La pitjor bestiesa que han pogut fer a l'Alt Pirineu és crear el parc. S'han carregat els pagesos, si fas un corral de conills en un poble, venen els ecologistes, et denuncien i et foten a la presó. Has de pensar que no pots fer ni un femer. És una manera de dir. Al Pirineu han fet unes normatives com si es tractés d'una gran capital.

L'èxit de la sèrie de Carles Porta ha portat una allau de visitants, motos i totterrenys. Què en penses?

No, no, l'única cosa que ha portat és més Seprona i més denúncies. Tinc els cotxes allà i me'ls trinxen, primer et foten les bateries i després denuncien. Tor no té ni llum, ni aigua ni clavegueres. Al mateix municipi, Alins té piscina, Àreu té piscina i Tor no té clavegueres. Els forestals en comptes de preocupar-se dels arbres morts que hi ha i de cuidar el bosc, només s'ocupen denunciar si passa algú i si hi ha algun cotxe, segons ells, abandonat. Me'ls volen fer retirar perquè diuen que contaminen, però jo els responc: torneu-me'ls nous o bé feu la carretera.

Però és evident que els caps de setmana, d'ençà de la sèrie, s'hi atansa molta gent encuriosida...

A Tor ha pujat una quantitat de gent moguda pel morbo, només venen a fer-se fotos, fer el ruc, criticar i mirar-nos com si fóssim salvatges, com si fóssim uns criminals de pel·lícula. Això és el que ha portat a Tor les històries del **Carles Porta**.

Es parla de restringir el pas de vehicles a Tor.

Restringir el trànsit? Porto 40 anys intentant que puguin passar 1.700 cotxes diaris, què volen restringir si ja no hi passa ningú? Ahir mateix hi vaig anar des d'Andorra. El que han de fer és la carretera, jo porto 42 anys allà dalt fent feines que hauria de fer l'Estat. A Tor mana el fred: a partir de la primera gelada, no hi queda ningú.

Fa pocs dies va morir Marta Ferrussola, originària de Farrera per part de mare. Tu la vas tractar?

Sí, va morir la nostra Marta de casa Manresà de Farrera. La vaig tractar força. S'estimava molt el Pallars i la Vall Ferrera. Han fet un gran muntatge amb el cas *Pujoli* la veritat és que no hi ha cas. Deuen esperar que es mori per donar carpetada a l'assumpte. Marta era una palletera i n'estava orgullosa. Pujol va seguir un llarg procés, veníem del franquisme i van aconseguir una gran transformació, però van deixar de fer la carretera de Tor.

Com es va pel món sense rellotge?

En punt (riu). Quan vaig pujar de Barcelona que me'n vaig tornar al Pallars, vaig llençar el rellotge per la finestra del cotxe de línia, a Collegats. D'això fa 40 anys i mai més l'he trobat a faltar.

Ofèlia Drags: “L’escena drag catalana està molt centralitzada, i a mi em fa molt contenta poder portar els espectacles més enllà de Barcelona”

M. PASCUAL • La Seu d’Urgell

Foto: Jana Galindo

Ofèlia Drags (nom artístic de **Pau Martí**) és una *drag queen*, transformista o travesti de la Seu d’Urgell. Amb referents tan diversos com Guillermina Motta o les sèries de TV3, vol portar l’art del drag arreu del territori català, especialment a les zones rurals, i fer-ho en català. És “filla drag” de **Jèssica Pulla**, i el passat mes de juny va presentar el seu espectacle *Bon Profit!* a la Seu d’Urgell, en el marc de la celebració de l’Orgull LGTBI+.

Com neix l’Ofèlia?

La resposta curta és que el meu personatge drag neix gràcies al visionat del programa *Drag Race*, que és el que ha fet que aquesta disciplina faci el salt al *mainstream*. La resposta llarga és que abans d’això ja hi havia alguna cosa: quan tenia potser cinc anys em mirava en bucle un vídeo d’Ennio Marchetto, un transformista que es vestia amb vestits de paper i feia *playback*. En aquell moment jo no tenia la paraula “drag queen” per anomenar-lo, però ara veig clar que d’alguna manera allò és el germen de tot. D’altra banda, el meu nom artístic ve del col·lectiu literari Ofèlia Dracs (del qual formava part l’escriptor urgellenc **Josep Albanell**), canviant-li la c

del cognom per una g. D’aquesta manera lligo el drag amb els meus estudis de literatura i filologia catalana.

“Sempre es diu que el drag és política, i ho és, però crec que els artistes LGTBI+ tenim el deure d’anar una mica més enllà i polititzar encara més els nostres espectacles”

La literatura també era present a *Bon profit!*, l’espectacle que vas presentar a la Seu per la celebració de l’Orgull LGTBI+... Com va ser aquella experiència?

Sí, en aquell cas la literatura va aparèixer en la forma d’uns poemes infantils de **Miquel Martí i Pol**, que parlen de menjar i que em van servir com a fil conductor de l’espectacle. L’experiència va ser molt positiva. Era la primera vegada que actuava a la Seu, la ciutat on he viscut tota la vida, i vaig comptar amb el recolzament de la família i els amics. L’espectacle va tenir molt bona

rebuda entre el públic, la gran majoria gent que no havia vist mai cap espectacle d'aquestes característiques. Va ser molt important per mi posar en escena aquesta faceta meva que fins ara no s'havia vist mai aquí, i portar també la reivindicació que hi va implícita.

“D'altra banda, hi ha la reivindicació que suposa voler portar el drag a espais rurals. Les persones LGTBI+, visquin on visquin, tenen el dret a gaudir d'un oci pensat per elles”

Quina reivindicació?

Sempre es diu que el drag és política, i ho és, però crec que com a artistes LGTBI+ tenim el deure d'anar una mica més enllà i polititzar encara més els nostres espectacles. D'una banda, hi ha el tema de la llengua: el món drag a Catalunya (especialment a Barcelona) està molt castellanitzat, hi impera la norma del “si ho fas en castellà arribaràs a més gent”, i fer drag en català és encara, i per desgràcia, trencador. Evidentment, no soc la primera que ho fa. Hi ha també la **Brigitta Lamoure**, la Mega Pubilla, les 3 Qüins o la meva “mare drag”, la Jèssica Pulla, que són referents per mi. D'altra banda, hi ha la reivindicació que suposa voler portar el drag a espais rurals. L'escena drag catalana està molt centralitzada, i a mi em fa molt contenta poder portar espectacles d'aquestes característiques més enllà de Barcelona. Perquè les persones LGTBI+, visquin on visquin, tenen dret a gaudir d'un oci pensat per elles. Portar el drag a l'entorn rural significa, per mi, canviar mentalitats, obrir noves portes, dotar la gent jove d'uns referents que potser la meva generació i les anteriors, no vam tenir.

Creus que queda molt camí per fer?

Sí, encara queda molta feina. Tant en matèria de drets LGTBI+, com pel que fa a la llengua i la cultura catalanes, i a la reivindicació dels entorns rurals. Cal que s'aposti per l'art drag i que se'l dignifiqui pagant-lo com pertoca, i comptant-hi durant tot l'any, i no només a la temporada de l'Orgull. Cal que més artistes apostin pel català per tal que “drag en català” deixi de ser una categoria on posar-nos només a unes quantes. I fa falta, ja no només en el drag sinó en tots els àmbits, una descentralització de Catalunya que tregui els focus de Barcelona i els posi a la resta de territori, per tal que fer-hi vida sigui més fàcil.

Ja estàs treballant en nous projectes?

De moment, tornaré a ser a la Seu, aquest cop el diumenge de Festa Major, a les 22h a la plaça de les Monges, fent un espectacle i presentant un karaoke. Cap a la tardor ja venen més coses a Barcelona, però això encara no ho puc dir gaire fort.

ESCOLA OFICIAL D'IDIOMES

LA SEU D'URGELL | CURS 2024/2025

T'interessa millorar i certificar el teu nivell en llengües?

CERTIFICA'L ARA!

PREINSCRIPCIONS: Del 2 al 9 de setembre en línia: www.eoilaseu.cat

Si vols rebre un recordatori de preinscripció al setembre, emplena aquest formulari.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Escola Oficial d'Idiomes
La Seu d'Urgell

eoi
La Seu d'Urgell
ESCOLA OFICIAL D'IDIOMES

@eoilaseu
@EoiSeu

Informació

973 354 446
Classes impartides a C. Capdevila 29, 1r
www.eoilaseu.cat

AIXALDA
Neteja de xemeneies

Neteja de xemeneies de llenya,
gasoil, pèllets...

Neteja d'extractors de cuines
industrials i domèstiques

Inspeccions de conductes
amb càmera de TV

Fethi: 674 638 771 / 642 185 425 aixaldapirineus@gmail.com

Ascensors
SALES

Solucions en elevació i accessibilitat

- Ascensors
- Plataformes
- Cadires puja escales
- Munta plats
- Munta càrregues
- Munta cotxes
- Instal·lació
- Manteniment
- Rehabilitacions
- Modernitzacions
- Projectes a mida
- Finançament a mida

GSM

INSTAL·LACIÓ DE
TELÈFON DE CABINA

SERVEI REPARACIÓ
AVARIES 24 HORES

ESTUDIS
EFICIENCIA ENERGÈTICA

902 158 353

www.ascensorssales.com

Un insòlit "museu" a 2500 metres d'altitud

NÚRIA BOLTÀ VILARÓ • Naüja

Ens fa contents el fet que una comarca com la Cerdanya, no pas de les més extenses de Catalunya, sigui, gairebé de manera constant, font inesgotable de notícies lligades amb el patrimoni i ens proporcioni material per elaborar aquesta secció que de manera genèrica vam batejar, fa més de 12 anys, amb el títol "Petits museus amb encant".

Aquesta vegada, fa referència a la divulgació d'un tipus de patrimoni i, per què no, un dels nostres potser mal anomenats "petits museus" amb més recorregut i assentament al llarg de la història i que en un futur, podran visitar aquelles persones interessades en l'arqueologia si bé per arribar-hi cal estar en bona forma física.

Es tracta d'un jaciment situat a 2500 metres d'altitud, al coll de Molleres dintre del terme municipal de Meranges. El perquè de la seva estra-

tègica situació és causat per la pràctica de la transhumància que hi va haver en aquest sector del Pirineu, segles i segles enrere, que anava lligada a la implantació territorial, no llunyana, de la ciutat romana de Iulia Libica (Llívia) que exercia el control i explotació de llocs, ubicats a l'eix transpirinenc, gràcies a la bona connexió que existia entre una gran xarxa de camins a través de les muntanyes.

L'equip d'arqueologia de muntanya GIAP (ICAC-CERCA) és l'encarregat de portar a terme una campanya iniciada el 2022, emmarcada dins d'un projecte de recerca de l'evolució històrica dels paisatges mediterranis, així com dins del projecte quadriennal sobre arqueologia d'alta muntanya a les capçaleres del Segre i del Ter.

Les nombroses troballes arqueològiques obtingudes en el jaciment

del coll de Molleres de Meranges, donen fe de les diverses fases en què ha estat ocupat. Una primera fase es podria situar entre el període ibero-ceretà i la fase romana, que abastaria els segles III aC fins l' I aC. Una segona fase el situa a l'antiguitat tardana, en època alt medieval, fins a ser finalment abandonat als segles XII - XIII. Properes excavacions perfilaran millor les funcions d'aquest estratègic punt de control de la vall i l'estructura ramadera, així com l'ocupació d'aquest espai altimontant.

En un futur, l'objectiu seria poder oferir visites acompanyades per experts per apropar al públic aquest llegat patrimonial pel que fa als paisatges culturals tal com ja ha començat a funcionar en altres indrets pirinencs que es troben en fases més avançades de coneixement, com és el cas dels jaciments museïtzats de la vall de Núria.

- Neteja de xemeneies, calderes, estufes i llars de foc
- Pintura i lampisteria
- Buidatge i neteges generals de naus, cases, pisos, garatges, oficines i segones residències

☎ 873 452 167 ☎ 625 589 411 · 621 209 318 ✉ netejesalturgell@gmail.com

Aprendre la llengua amb la màgia de les paraules

G. JANER MANILA • Article extret de la revista Serra d'Or (juny 2024)

Ramon Besora (text) i Albert Asensio (dibuix)

La lletra que tot ho canvia

Salòria, La Seu d'Urgell, 2023.

Ramon Besora ens torna a sorprendre. De bell nou s'endinsa pels viarans del joc poètic i ens ofereix un nou i exquisit aplec de propostes que desemboca en la poesia. Fa molts anys que treballa en aquesta línia i en sap o en coneix tots els secrets: ha après, i ens ho ha ensenyat alhora, que l'aprenentatge de la llengua és per als infants inseparable dels jocs verbals. Però això ho ha après en el transcurs d'una llarga experiència, lluny de l'aparent improvisació. Ramon Besora també sap que el joc amb les paraules condueix al desenvolupament de la sensibilitat, de les capacitats afectives, de la percepció sensorial, del món que s'obre a la imaginació. No tothom n'és capaç i llavors, al costat del poeta, apareix el mestre que ens diu que les coses millors de la vida són el resultat d'un llarg aprenentatge, de l'exploració de la realitat amb les eines que la fantasia procura.

A *La lletra que tot ho canvia*, de bell nou ens convida a explorar el meravellós que s'amaga rere les paraules mentre ens diu que es

pot descobrir el món pels camins alternatius que ens ofereix la poesia: el resultat d'un joc que situa la paraula en l'espai de la creativitat. És com si fos un joc de mans. El mag ens mostra la paraula. De sobte, d'entre els seus dits en surt una altra. Observa les meves mans: ara hi ha unes coques, en sortiran unes oques; ara hi ha unes nous, en sortiran uns ous; ara hi ha un gall, en sortirà un all, que és una hortalissa; ara hi ha un gos, en sortirà un os... Àdhuc la Moreneta dins les mans del mag es convertirà en una oreneta que alçarà el vol més amunt que les muntanyes i els núvols. Les mans del mag no han fet més que jugar una mica amb les lletres. Ara sabem que el mag de les paraules —el poeta— farà que aquella nau que hem vist enmig del mar esdevingui una au. Tot pot canviar-ho la poesia, perquè mentre l'au vola dins l'espai incert, la nau solca les ones igualment incertes.

G. JANER MANILA.

L'autèntic embotit de muntanya

100 ANYS

CINC GENERACIONS

La història d'Embotits Obach és l'herència d'una terra, d'una tradició i d'una cultura familiars, que es manifesten en l'elaboració artesana d'embotits al llarg de més de 100 anys.

www.embotitsobach.com

· Preparats amb pollastres, conills, gall dindi, gallines i guatlles

· Galls del Pirineu

· Pollastres ecològics

· Productes del Cadí

C/. Joaquim Viola, 17 · La Seu d'Urgell · Tel.: 609 671 586

**SERVEI DE MUDANCES I ENCÀRRECS,
BUIDAT DE PISOS I LLOGUER
DE PLATAFORMA ELEVADORA**

www.grapats.com | Tel. 665 777 999
Pol. Ind. La Seu, c/E, núm. 24 | 25700 La Seu d'Urgell

Finestres: Alumini · PVC · Fusta
Persianes: Enrotllables · Orientables
Vidres
Mampares de bany
Mosquiteres
Façanes d'alumini

La Seu d'Urgell · Lleida
M. 610 929 435 · 651 937 945
tecniatancaments@gmail.com

ALUMINI · VIDRE · PERSIANES

f Tecnia tancaments

La gira pallaresa de Colm Tóibín

REDACCIÓ • Tremp

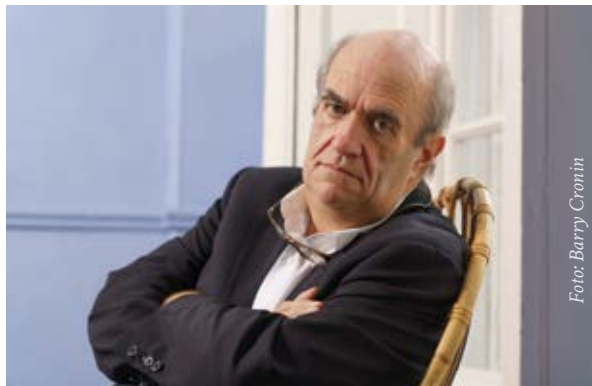

Foto: Barry Cronin

Colm Tóibín és un dels escriptors més destacats de la literatura anglosaxona actual, traduït a més de trenta llengües. És autor d'onze novel·les, entre les quals destaquen *Brooklyn* (Costa Novel Award, 2009), *Nora Webster*, *La casa dels noms*, *El testament de Maria* (representada teatralment, entre altres, a Irlanda, Espanya i Argentina), i les formidables *The Master* i *El mag*. Recentment ha publicat la novel·la *Long Island*.

El dia 5 d'agost surt publicada una altra novetat titulada *Una casa al Pallars* (Edicions Salòria) que presentarà a la llibreria la Trenca d'Andorra la Vella el dia 7 d'agost, a les set de la tarda; a La Singratalla de Tremp el dia 8, també a les set de la tarda; a la Sala de Plens de l'Ajuntament Sort el dia 9 a la mateixa hora que les anteriors i, per acabar, al Centre d'Art i Natura de Farrera el dia 13 d'agost a dos quarts de vuit del vespre. Tóibín ha volgut fer aquesta gira pirinenca perquè és un enamorat del Pallars on, des de fa uns anys, hi passa algunes temporades.

Espai Charli

PAISATGISME

Servei de Jardineria
Instal·lació i manteniment de regs
Paisatgisme

LA SEU D'URGELL

☎ 0034 635 66 80 61
✉ espaicharli@gmail.com
📷 @espaicharli

ESCOLA OFICIAL D'IDIOMES

CPD PUIGCERDÀ | CURS 2024/2025

Anglès
Presencial
B2 i C1

T'interessa millorar
i certificar el teu nivell
d'anglès i francès?

CERTIFICA'L ARA!

Francès
Presencial
B2.1 i B2.2

PREINSCRIPCIONS: Del 2 al 9 de setembre
en línia: www.eoilaseu.cat

Si vols rebre un recordatori
de preinscripció al setembre,
empena aquest formulari.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Escola Oficial d'Idiomes
La Seu d'Urgell

eoi
La Seu d'Urgell
ESCOLA OFICIAL D'IDIOMES

@eoilaseu

@EoiSeu

Informació

☎ 973 354 446
📍 Classes impartides a
l'Institut Pere Borrell,
C/ Escoles Pies, 46
Puigcerdà
www.eoilaseu.cat

**Vols pagar menys, sense
baixar qualitat?**

LOSERVEI

618.69.80.98 loserveisort@gmail.com

FINESTRES P.V.C.
CRISTALLERIA
ALUMINI
PLADUR
PERSIANES
MOSQUITERES
MAMPARES
PORTES GARATGE
MOTORITZACIONS
TENDALLS
PURTERA GENERAL
☎ 618 69 80 98
loservei@gmail.com

- CRISTALLERIA
- FINESTRES P.V.C.
- ALUMINI
- MAMPARES
- PERSIANES
- MOSQUITERES
- TENDALLS
- PORTES GARATGE
- PLADUR
- MOTORITZACIONS

sumum
la marca de ventanas de PVC
finestres d'altres prestacions

CARNISSERIA CHARLIE

Sant Ermengol, 5 · La Seu d'Urgell
Telf. **973 360 999**
charliecarn@hotmail.com
www.carnisseriacharlie.com

OPTICA ISERN

OPTICA ISERN

Carrer Major, 72
25700 La Seu d'Urgell
opticaisern@gmail.com
Telf. 973 350 523

L'EOI de La Seu d'Urgell ha celebrat el seu 20è aniversari creixent amb vosaltres i per a vosaltres

ESCOLA OFICIAL D'IDIOMES • La Seu d'Urgell

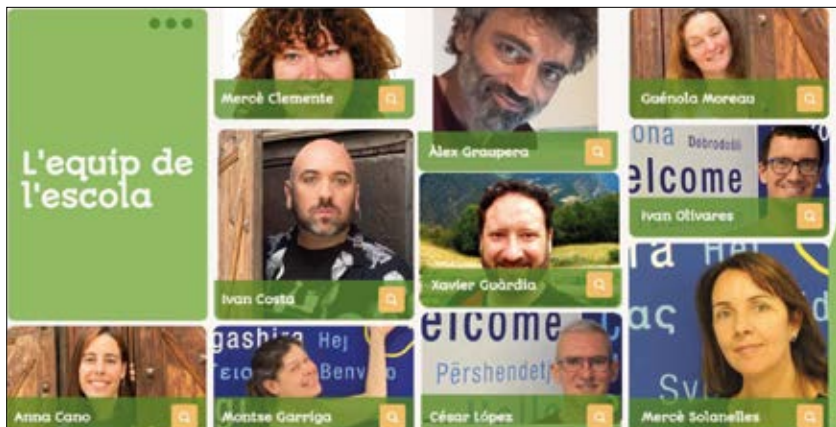
En aquest curs 2023-2024, l'Escola Oficial d'Idiomes (EOI) de La Seu d'Urgell ha celebrat el seu 20è aniversari oferint diverses activitats culturals commemoratives que han posat de manifest la importància de l'educació en llengües estrangeres per a la nostra comunitat. Amb el lema "Creixent amb vosaltres i per a vosaltres", l'EOI vol destacar la seva evolució i el seu compromís amb l'aprenentatge de qualitat durant aquestes dues dècades.

Un projecte educatiu amb història

Des dels seus inicis, l'EOI de La Seu d'Urgell ha estat una referència en l'ensenyament de llengües a l'Alt Urgell. L'escola, ubicada inicialment a l'Institut Joan Brudieu, va començar amb un petit nombre d'alumnes i professors, però gràcies a l'esforç col·lectiu i al suport de la comunitat, ha anat creixent fins a convertir-se en un centre de referència que ofereix diverses modalitats (presencial i semipresencial) de cursos d'idiomes com l'anglès, el francès, i, a partir del curs vinent, 2024-2025, el català.

Motius de celebració

L'equip actual de l'EOI, liderat per la directora, Sra. Mercè Solanelles, voldria destacar la importància del treball en equip i la dedicació del personal docent i administratiu al llarg dels anys; qualificant l'aniversari com el resultat de l'esforç col·lectiu de la feina ben feta de moltes persones que han cregut en el projecte de l'EOI i en el poder transformador de l'educació per afavorir el desenvolupament tant personal com professional de l'alumnat així com de la importància de

l'aprenentatge d'idiomes en un món globalitzat.

Mirant cap al futur

El nostre desig és continuar creixent i millorant, i malgrat que som conscients que encara ens queda molt camí per recórrer, esperem, amb la implicació de tot el nostre equip, poder continuar treballant per oferir una educació de qualitat que respongui a

les necessitats de la nostra comunitat.

El 20è aniversari de l'EOI de La Seu d'Urgell no només ha estat una oportunitat per celebrar el passat, sinó també per mirar cap al futur amb optimisme i determinació. L'escola continua sent un pilar fonamental per a l'aprenentatge de llengües a la nostra comarca, i amb el vostre suport esperem que així sigui durant molts anys més.

Espai cultural,
lúdic i gastronòmic

Cal Serni

www.calserni.com
Tel: 973 35 28 09

mercat Gourmand

ESPOT
27.28 DE JULIOL
TOT EL DIA
AL CENTRE DE
LA POBLACIÓ
DISSABTE DIUMENGE

ARTIES
7.8 D'AGOST
TOT EL DIA
AL CENTRE DE
LA POBLACIÓ
DIMECRES • DIJOURS

SORT
3.4 D'AGOST
TOT EL DIA
AV. COMTES
DE PALLARS
DISSABTE DIUMENGE

BAGÀ
9 DIVENDRES
D'AGOST
TOT EL DIA • PLAÇA AJUNTAMENT

BAQUEIRA
5 DILLUNS
D'AGOST
TOT EL DIA • PLAÇA DEL CENTRE

GÓSOL
10 DISSABTE
D'AGOST
PLAÇA DE L'AJUNTAMENT • TOT EL DIA

TREDÒS
6 DIMARTS
D'AGOST
TOT EL DIA • CARRER PARAL-LEL AL RIU

GER
12 DILLUNS
D'AGOST
TOT EL DIA
A LA CARRETERA VELLA

**GUILS
DE CERDANYA**
13 DIMARTS
D'AGOST
TOT EL DIA • PLAÇA MAJOR

PRULLANS
14 DIMECRES
D'AGOST
TOT EL DIA PLAÇA DE CERDANYA

**PRATS
I SANSOR**
15 DIJOURS
D'AGOST
TOT EL DIA PLAÇA DE L'AJUNTAMENT

ESPOT
16.17 D'AGOST
TOT EL DIA
AL CENTRE DE
LA POBLACIÓ
DIVENDRES DISSABTE

CAMPELLES
18 DIUMENGE
D'AGOST
AL MATÍ AL CENTRE DEL POBLE

Organitza:

Firalia

XIV FIRA D'ARTESANS I OFICIS

BELLVER DE Cerdanya

4 · agost · 2024

Parc Central · de 10 a 21h.

PARADES D'ARTESANS, MÚSICA EN DIRECTE, CIRC I TALLERS PER A LA MAINADA

- 10.00h Obrim la Fira
- 11.00h Tallers de ceràmica, espelmes, xiulets de llouna, serres de vogir, animals de cartó i estampació
- 12.00h Cercavila musical a càrrec de Baridó Sans Fers
- 17.00h Cercavila musical a càrrec de Baridó Sans Fers
- 18.00h Espectacle de circ L'Actitud, amb Jam
- 19.30h Música en directe amb Baridó Sans Fers
- 21.00h Tanquem la Fira

Durant tota la fira trobareu demostracions dels diferents oficis

41a FIRA DE SANT LLORENÇ

Mercat Artesanal d'Alimentació dels Pirineus

Bellver de Cerdanya - Plaça Major
Dissabte, 10 d'agost de 2024, de 10h a 20h.

10h: Obertura del mercat.

11.30h: Cercavila dels Moixons del Segre.

12.30h: Música amb Magarí.

18h: Espectacle infantil 'Un tros de pa', amb la Companyia les Pinyes, al jardí de Ca les Monges.
Entrada solidària a benefici de la Fundació Sant Roc: 3 euros.

19h: Actuació dels Randellaires del Ripollès.

20h: Cloenda del mercat.

Amb la col·laboració de:

Visita guiada al museu del bosc

Sequer de pinyes

a càrrec d'Enric Orús

Entrada lliure
Divendres 9 d'agost a les 10h

Camí de Tallendre 19
Bellver de Cerdanya

Informació i inscripcions a les oficines de turisme de Bellver de Cerdanya

Dissabte **17** d'agost 2024

A les 22h al poliesportiu de Bellver de Cerdanya

Entrada gratuïta

Ball Hola Raffaella!

Tribut a Raffaella Carrà

@bellveroficial
Ajuntament de Bellver de Cerdanya
www.bellver.org

FESTES A LLÍVIA

AGOST 2024

EL PETIT CIRC CRIC
2, 3 I 4 D'AGOST

SORTIDES BAC DE LLÍVIA
4, 11, 17, 24 D'AGOST

ELS DIJOUS A LA PLAÇA
MÚSICA, BALL, CINEMA

**CONCURS FOTOS I
RAMS DE FLORS
DE MUNTANYA**
15 D'AGOST

OUTLET Cerdanya - TIPIS Cerdanya - FIRA PLAYMOBIL
MERCAT D'ARTESANIA - MERCAT SEGONA MÀ

**VEURE PROGRAMES A BANDA O CONSULTAR EL WEB MUNICIPAL
I LES XARXES SOCIALS. MÉS INFORMACIÓ AL TEL. 972896313**

OUTLET CERDANYA

20
24

Del 10 al
17 d'agost

Poliesportiu de

LLÍVIA

LES MILLORS
MARQUES
ALS MILLORS
PREUS!

AJUNTAMENT
DE LLÍVIA

50% / 60% / 70%

El Museu de Llivia proposa catorze sortides guiades aquest estiu

REDACCIÓ • Llivia

L El Museu de Llivia manté el programa “Descobrir Llivia” per aquest estiu 2024, amb les primeres de les visites previstes per aquest cap de setmana. Així, es proposa fins a catorze visites guiades que s’han dissenyat pensant en quatre propostes diferents: les clàssiques com ara “L’entorn patrimonial del museu” i “Les 5 icones de Llivia”; l’exitosa “Vins amb història” (en col·laboració amb el celler Llivins), i la més recent que s’ha incorporat al catàleg de visites “Cada fita, una

història; l’enclavament de Llivia”.

“Cada fita, una història; l’enclavament de Llivia” és una oferta que es va oferir per primera vegada l’any passat. És un recorregut per diferents fites del municipi (de la 21 a la 14, tot passant pels nuclis de Gorguja i Gorguja petit). La situació geogràfica de Llivia fa que estigui envoltada per l’Estat francès. Aquesta peculiaritat territorial és conseqüència d’uns tractats històrics dels anys 1659 i 1660 (dels Pirineus i de Llivia), i de l’any 1866 (Baio-

na). El Museu de Llivia ha incorporat aquesta temàtica dins de la seva oferta de visites guiades, oimés ara que el servei llivienc treballa en el nou espai museístic a la Torre Bernat de So, on s’explicarà, precisament, l’enclavament de Llivia.

Disposeu de més informació a: www.museullivia.net

Cal recordar que algunes d’aquestes visites suposen pujar al Castell o fer recorreguts de més de 7 quilòmetres. Per tant, cal anar ben equipats i ben calçats. Es pot consultar les característiques d’aquestes visites al web del museu, al telèfon d’informació del museu (972 89 63 13) o al web municipal: www.llivia.org Totes les visites comencen a les 10.15 hores. El punt de sortida és a l’oficina del museu.

Cal tenir present que per a participar d’aquesta activitat cal haver-se inscrit, prèviament.

Per fer-ho, cal trucar

al telèfon d’informació del museu: 972 89 63 13.

PROGRAMA DE VISITES “DESCOBRIR LLÍVIA” AGOST

• Entorn patrimonial del museu

(Museu i farmàcia, conjunt de l’església i fòrum).

Dies 2,15, 22 i 30 d’agost.

• Les 5 icones de Llivia

(Museu i farmàcia, conjunt de l’església, fòrum, castell i enclavament).

Dies, 3, 10, 24 i 31 d’agost.

• Vins amb història

(Museu i celler Llivins)

Dies, 17 i 23 d’agost.

• Cada fita una història: l’enclavament de Llivia

(Visites entre les fites 21 i 14, nuclis de Gorguja i Gorguja petit).

Dies, 16 i 9 d’agost.

Totes les sortides d’agost comencen a les 10.15 h.

NETEJA XEMENEIES

PIRINEUS

NETEJA I MANTENIMENTS

619 865 475

618 498 835

info@serveispirineus.com

www.serveispirineus.com

- ▶ Llars de foc
- ▶ Xemeneies domèstiques i industrials
- ▶ Calderes de pel.lets i gas-oil
- ▶ Inspeccions amb càmera de foto i vídeo.
- ▶ Sense productes químics
- ▶ Lliurament de certificats de treball.

Agrònoma

Distribuidor de:

PIRENAICA

**VISITA
LA NOSTRA
NAU!**

Hi trobaràs els productes que necessites per al sector agrari:

 638 172 762

Polígon Industrial els Salançons, nau 22-23 Sort

- Pinsos
- Adobs
- Fertilitzants
- Eines

... i molt més!

AUROBOTICS

ALT URGELL ROBOTICS

 www.aurobotics.cat

 Tif.: 696537047

 @aurobotics.cat

Operatives amb dron:

- Fotografia i vídeo aeri 4K
- Retransmissió en directe
- Live a xarxes socials
- Recerca de persones
- Recerca de bestiar i mascotes
- Mapeig de terreny (RTK)

Tens plaques solars?

Cal revisar-les anualment

- Maximitza la producció
- Rentabilitza la inversió
- Redueix el risc d'incendi

Inspecció amb dron
òptica + tèrmica

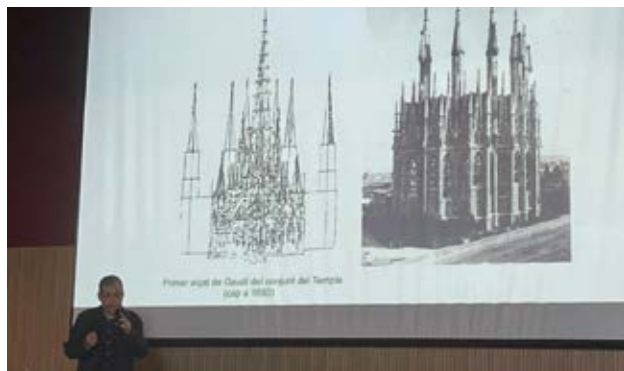

www.edicionsaloria.com

Llibres del Pirineu

Bolvir s'endinsa en el coneixement de Gaudí i la Sagrada Família

NÚRIA BOLTÀ • Bolvir

El passat 20 de juliol, a l'auditori cal Fanxicó de l'ajuntament de Bolvir, va tenir lloc una interessant conferència: "La natura en el projecte de Gaudí per a la Sagrada Família", a càrrec del cap de l'equip d'arquitectes que actualment dirigeixen les obres, **Jordi Faulí**. La conferència va anar acompanyada de diapositives i vídeos que van ajudar a entendre algunes de les complicades però genials solucions que Gaudí va idear per aixecar aquesta immensa obra arquitectònica que tal vegada podria estar acabada dintre de 10 anys.

El nombrós públic, entre el qual es comptava la màxima jerarquia del bisbat d'Urgell, va poder conèixer alguns detalls dels quals no es parla tant com ara els llocs de procedència de la pedra emprada en la construcció, com s'efectua el seu transport o la seva disposició a la mateixa obra per anar aixecant les torres. Setmanes enrere, a Bolvir ja va tenir lloc una altra conferència on es va parlar de les plantes, flors i vegetals que van inspirar Gaudí per a dissenyar la decoració del temple. A l'Espai Ceretània de Bolvir, es pot visitar l'exposició sobre Gaudí i la natura que restarà oberta fins el mes de novembre.

L'Alta Ribagorça posa en marxa un banc de productes de suport

REDACCIÓ • El Pont de Suert

El Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça ha iniciat conjuntament amb l'associació ABD (ASOCIACIÓN BIENESTAR Y DESARROLLO) un nou servei dirigit a la ciutadania. Es tracta del Banc de Productes de Suport (BPS), un servei que ofereix productes de suport a les persones amb discapacitat o dependència en modalitat de préstec amb l'objectiu de millorar l'autonomia personal o facilitar la tasca dels cuidadors.

Per accedir a aquest nou servei en modalitat de préstec, la persona interessada caldrà que estigui empadronada en algun dels tres municipis de la comarca, a més de complir algun dels següents requisits: tenir reconegut el grau de discapacitat o estar en tràmit, el reconeixement del grau de dependència o estar en tràmit d'obtenir-lo, una malaltia terminal o una situació de dependència sobrevinguda i imprevista, així com altres circumstàncies valorades segons criteris professionals.

Quan al material que es pot sol·licitar hi ha disponibles productes per ajudar a la mobilitat, la higiene, productes per al dormitori o per transferències. El personal del Consell assessorarà i orientarà sobre l'ús de productes prestats des del BPS.

*Cargols a la llauna
carns a la brasa
bons guisats
i peixos*

RESTAURANT
La Coma

Ctra. Nacional 260 (Lleida-Puigcerdà), km. 205

Tel. 973 515 176 · Fax. 973 515 078

25724 Lles · Cerdanya

www.restaurantlacoma.com

A/e.: lacomarestaurant@gmail.com

 ESTAÑOL

GESTORIA ADMINISTRATIVA
CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORÍES FISCAL, LABORAL I COMPTABLE
AGENT DE LA PROPIETAT IMMOBILIÀRIA
SERVEIS INFORMÀTICS

PLAÇA CATALUNYA, 3
25700 LA SEU D'URGELL

TEL. 973 350 100

FAX 973 350 117

estanol@estanol.com

DR CARLES POL I ALEU, 26
25560 SORT

TEL. 973 620 231

www.estanol.com

FEMIO **Ascensors**

PROJECTES CLAU EN MA__MANTENIMENTS__

REHABILITACIONS__MODERNITZACIONS__

ADAPTACIO D'ASCENSORS__SERVEI 24 HORES

ASCENSORS
HOME LIFT
MUNTA CÀRREGUES
MUNTA PLATS
MUNTA COTXES
PLATAFORMES ELEVADORES
CADIRES PUJA ESCALES

www.femiascensors.com

AV. ALCALDE ALTISENT N°16
25620 TREMP · +34648164551

PER LA FESTA MAJOR ESTAMPA LA TEVA IMATGE

ALLÀ ON PREFEREIXIS

CARRER MAJOR 61, LA SEU D'URGELL 25700

TORNEM A

L'ESCOLA?

BESCANMA EL TEU
VALESCOLAR

DE 60€

ALA;

La Seu d'Urgell

CARLIN®

Comerç
i
Serveis

Anuncia't a Viure als Pirineus

Mòbil. 699 24 18 71
Telf. 973 98 91 62

www.viurealspirineus.cat

- PA - ALIMENTACIÓ - LICORS - VINS
AUTOSERVEI
EUROPA
XARCUTERIA - CARNS FRESQUES
CONGELATS - FRUITES I VERDURES -

Avda. Catalunya, 28 Acc - 17527 Llívia
Telf: 972896403 - autoservicio@lusitalia.es

Avda. Catalunya, 28 Acc - 17527 Llívia
Telf: 972896161 - lliviamoda@lusitalia.es

Compro antiguitats

Eines del camp, joguines antigues,
paper i cartells publicitaris antics,
motos Vespa, antiguitats en general.
Podeu trucar sense compromís.

677 424 143

**CERDANYA PINTURA
I DECORACIÓ S.L.**

TEL. 620 261 779

C/. JULIA LYBICA 5, 1er 1a
17527 LLÍVIA

**JULI VIAYNA
FUSTERIA**

ESCALES, BARANES, REFORMES...

Raval, 50 - Tel. 669 334 946
17527 Llívia (Girona)

- Reformes integrals
- Col·locació de Pladur
- Realització de xemeneies i barbacoes
- Col·locació de pedra
- Impermeabilització i realització de terrasses
- Manteniment de comunitats de paleta

667 673 320 616 071 989 637 705 074

reformasfito.s.c@hotmail.com

**SUBMINISTRE I COL·LOCACIÓ DE PEDRA
VENDA DE MARBRES, GRANITS I SILESTONE**
info@segalia.com - Tel. 972 89 05 26

IMPOSSIBLE

WWW.TERRAININDIA.CAT

www.viurealspirineus.cat
núm: 270 · agost 2024

Distribució gratuïta
EDITA
Edicions Salòria SL
Passeig del Parc, 26 · La Seu d'Urgell
DIRECCIÓ EDITORIAL
Marcel·lí Pascual - Feliu Sirvent
DISSENY I MAQUETACIÓ
www.creativadisseny.cat
Imprimeix: GoPrinters La Seu d'Urgell

DL L 701-2002
www.viurealspirineus.cat
viurealspirineus@gmail.com

Tel: 699241871

L'empresa no es fa responsable de les
opinions els col·laboradors de la revista.

[viurealspirineus](https://www.facebook.com/viurealspirineus)

[@viurealspirineus_](https://www.instagram.com/viurealspirineus_)

[@AmicsPirineu](https://twitter.com/AmicsPirineu)

amic associació
d'amigues
d'informació
i comunicació

TAXI

SERVEI DIARI DE TAXIS
ANDORRA - LA SEU D'URGELL - BARCELONA

Sortida La Seu, 7 h. - diumenge, 15h30.
Sortida Barcelona, 14-15 h. - diumenge, 20 h.

Servei PORTA a PORTA
Viatges concertats
Viatges a l'aeroport

Possibilitat de pagar amb targeta
VISA

JOAN 650 65 51 96

TAXI SERVEI DIARI A BARCELONA

DAVID
www.taxialturgell.com

Sortida Andorra: 6:30h
Sortida la Seu d'Urgell: 7h (i de tot l'Alt Urgell)
Sortida Barcelona: 15h

Mòbil: 620 69 26 43
Telèfon Seu: 973 35 10 76
Servei "porta a porta"

TAXI
DIARI A BARCELONA

Marisa Reyero

Sortida:
7 del matí, de dilluns a dissabte
Tornada: a les 15 h
Tel. 657 913 368
973 30 25 64

La Seu d'Urgell

TAXI ALIART

TAXI DIARI LLEIDA
659 965 135

Sortida de la Seu: 7H
Tornada de Lleida: 14H

Pagament: bizum

www.taxialiart.com

taxi BARCELONA
servei diari CARLOS NAVINÉS

LA SEU D'URGELL - BARCELONA
Mòb. 606 804 708

sortida LA SEU 7h00 sortida BARCELONA 15h00

 taxi d'1 a 7 persones | servei aeroport | viatges privats

 IMPOSSIBLE

WWW.TERRAININDIA.CAT

AltUrgellFibra
la fibra òptica de tots

873 450 400
info@alturgellfibra.cat
www.alturgellfibra.cat

PirineusMòbil
cobertura d'alçada

873 450 444
info@pirineusmobil.cat
www.pirineusmobil.cat

PROBLEMES ECONÒMICS?

La Llei de Segona
Oportunitat et pot ajudar
TRUCA'NS i ho estudiarem

JAG ADVOCATS
Tel. 651 722 446
info@alisabogados.com

ANUNCIS BREUS

Compro antiguitats, caixes de puros antigues i joguines

Scalextric, Nancy, Madelman,
Geyperman, etc...

Podeu trucar sense compromís.

677 424 143

Taller de reparació Auto Llavorsi

638 512 437

Venda

Dúplex de 160m2 amb 4 dormito-
ris, 3 banys, plaça de pàrquing i
traster. En perfecte estat.
Situat al Passeig Joan Brudieu de
la Seu. Venda directa de particular.

669 849 752

ApiFerro

Mel Crua del Montsec
640 711 394

Fusteria Ebenisteria VIGARA-GASSÓ necessita oficial i aprenent de fuster.

Es valorarà experiència.

Els interessats poden
enviar el CV a:

fusteria.fvg@hotmail.com

Terra Viva

La veu dels Pirineus

"Tornar a fer les coses
com es feien abans"

Diputació de Lleida

La força dels municipis